Landstinget, en stor Betydning, fordi man derved har anerkendt en Fordring, der med Nødvendighed i Aarenes Løb maatte arbejde sig frem til Anerkendelse. Saa længe man ikke vil driste sig til at paastaa, at Kvinderne ikke ere Mennesker i samme Forstand som Mændene, saa længe har man jo i Virkeligheden fra Retfærdighedshensynet intet som helst Udgangspunkt for at nægte dem en saa naturlig Ret som Deltagelsen i Afgørelsen af den Udvikling, paa hvilken ogsaa deres Interesser i saa høj Grad bero. — Der er blevet sagt, at Kvindernes Forhold til Hjemmet umuliggjorde eller vanskeliggjorde denne Opgave. Jeg tror slet ikke, at dette er Tilfældet. For en Mangfoldighed af Kvinder er det jo ganske afgjort, at det ikke betyder noget som helst, og selv de Kvinder, der have et Hjem at varetage i snævrere Betydning, skulde dog ikke være saaledes stavnsbundne indenfor Hjemmets Grænser, at deres Blik ud derover ikke kunde række til en Interesse for og Forstaaelse af de Opgaver, som det store offentlige Liv havde at tumle med. Det er i alt Fald ikke muligt i vore Dage at skrue Udviklingen, saaledes tilbage, at man vil lænke Kvinderne til Hjemmet i dets snævreste Betydning og i det hele taget holde deres almindelige Udvikling og Interessesfære nede. Det lykkes ikke længere, saa stærkt som Bevægelsen i modsat Retning har taget Fart, ogsaa særlig mellem Kvinderne selv. — Den ærede Konseilspræsident sagde, at der aldrig mod Mændene var rettet den Bebrejdelse, at det forstyrrede deres Forhold til Hjemmet, at de deltog i det politiske Liv. En anden ærer Taler (Rottbøll) indvendte derimod, at denne Bebrejdelse i Virkeligheden er rettet mod Mændene. Jeg tror ogsaa, at den er rettet mod adskillige Mænd, som ikke have forstaaet at holde den rette Grænse i at afveje de to Interesser mod hinanden. Der kan muligvis godt være dem, som have forsømt andre og berettigede Interesser for at varetage politiske Interesser, men der er dog ingen, som af den Grund vil sige, at man skal nægte Mændene Valgret, og lige saa lidt maa man, fordi der er Mulighed for, at ogsaa Kvinder, den ene eller den anden, maaske kunne komme til at forrykke Grænsen mellem disse Interesser, nægte dem, hvad i øvrigt andre Hensyn tale for. Den Erfaring, jeg for mit Vedkommende har haft af at se Kvinder deltage i det kommunale Liv, har bestyrket mig i Troen paa, at det offentlige Liv vil kunne faa en Tilvækst gennem deres Deltagelse, og at det altsaa ikke blot skulde være for Kvindernes Skyld, en blot og bar Retfærdighedshandling, ligegyldigt, hvad Gavn Udviklingen havde deraf, at de fik Valgret, men ogsaa, fordi selve Samfundslivet i visse Retninger vil kunne nyde godt af den Side af Opfattelsen, som Kvinder naturlig komme til at repræsentere i Modsætning til Mændene. Jeg vilde derfor anse det for ganske uheldigt, om man fra Kvindernes Side vilde betragte det som det naturlige at følge i Mændenes Fodspor, hvor det gjaldt om at at overveje og afgøre de offentlige Interesser; hvis de ikke netop midt i Samarbejdet komme til at udgøre en supplerende Modsætning til Mændene, saa vil Valgretten for dem i Virkeligheden kun betyde, at man forøger Mændenes Valgret, at man faar nogle flere Vælgere at tumle med, men i Virkeligheden ikke faar nye Elementer ind i det offentlige Liv. Jeg antager og tænker ogsaa, at den sunde Betragtning hos Kvinderne vil føre dertil, at det netop maa være i deres Egenskab af Kvinder, de skulde tilføre det offentlige Liv et nyt Element, selvfølgelig med den Baggrund af almindelige menneskelige Synspunkter, som overhovedet er en Betingelse for paa værdig Maade at kunne deltage i det politiske Liv. Derfor hilser jeg det velkommen som et Fremskridt af stor Betydning, naar Kvinderne nu i den første Paragraf af dette Forslag faa den Valgret tilkendt, som da ogsaa mange Mænd have kæmpet for Aaringer igennem.

Medens Mand og Kvinde i øvrigt ere stillede ens her i Lovforslaget, er der et Punkt, hvor der er gjort Forskel paa dem, og det er med Hensyn til Udøvelsen af den privilegerede Valgret. Der er det jo saaledes, at man har ladet denne være Mandens Særprivilegium. Jeg ser deri et godt Løfte for Fremtiden. Da nemlig Princippet i Lovforslaget er det at stille Mand og Kvinde lige, kan Meningen med denne Ulighed overfor Kvinden paa dette enkelte Omraade jo ikke betyde andet, end at mene, at dette enkelte Punkt har ingen blivende Fremtid, til hvilken man ogsaa mener at burde knytte Kvinder. Man mener, at Spørgsmaalet om den priviligerede Valgret maa gaa sin Undergang i Møde, ellers vilde det jo være en stor Urettærdighed at man netop paa dette Punkt særlig vil udelukke Kvinder fra samme Ret, som man har givet Mænd. Det maa være fordi man i det hele ser kritisk paa den priviligerede Valgret. Der ligger et Løfte for Fremtiden her paa et Hovedpunkt, mod hvis Løsning Udviklingen vil styre. Og vel kan man sige, at een Svale gør ingen Sommer, men paa den anden Side kan man dog maaske sige, at den varsler om, at Sommeren ikke er saa uhyre langt borte.

Hjælpekassevalget.

Medens Hjælpekassevalget i Aar de fleste Steder er gaaet roligt, er der dog ét Sted i Landet, hvor det har sat Sindene i Bevægelse, nemlig i Nykøbing paa Falster.

Ved Valget i 1908 var der dér opstillet 2 Lister, én af Socialdemokraterne og én af den kommunale Vælgerforening, og der var bleven valgt 5 Mænd og 4 Kvinder ind i Bestyrelsen.

Ved Valget i Aar mente de to ovennævnte Foreninger at være kompetente til at opstille en Fællesliste uden at forhandle med andre af Byens Foreninger. Men da Resultatet af dette Samarbejde blev en Liste, hvorefter der vilde komme 6 Mænd og kun 3 Kvinder ind i Bestyrelsen, følte den stedlige Kvindevalgretsforening sig brøstholden, især da den Kvinde, der udelukkedes, var en Distriktsjordemoder, som i de forløbne 3 Aar havde gjort gjort god Fyldest i Hjælpekassebestyrelsen, og som Kvindevalgretsforeningen